

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPESTEN, Teréz-körút 2.
 Fiókkiadóhivatalok: Zomborban: Gombos F. Berta dohány-
 üzsdéjében. Ujvidéken: Schäffer Péter könyvkereskedésé-
 ben. Szabadkán: Braun Adolf nyomdájában. Bácsalmáson:
 Rosenberg A. cégnél.
Politikai lap.

Alapította:
LATINOVITS PÁL.
 Felelős szerkesztő:
PETŐ LAJOS.

Előfizetési árak:
 Egész évre 12 K. — Fél évre 6 K. — Negyed évre 3 K.
 Tanítóknak, aljegyzőknek, írásoknak, földmiveseknek és szeré-
 nyebb javadalmazású hivatalnokoknak évi 8 kor. félévre 4 kor.
 negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden pénteken.

Az előfizetési díjak mielőbbi be-
 küldését kérjük tisztelt előfizetőinktől.

Pénzek és levelek *csakis erre a*
cimre küldendők:

„Bácsmegeye“ kiadóhivatala Bu-
 dapest, Teréz-körút 2.

Tisza beszéde.

Gróf Tisza István ujévi hatalmas be-
 szédének hatása alatt áll nemcsak Magyar-
 ország, hanem a külföld nagy része is. Ezt
 a hatást a szónok súlyos kaliberű egyéni-
 ségén és államirányító exponált állásán kívül
 a beszédnek az aktuális momentumokat fel-
 ölelő és azokat kíméletlen nyíltsággal, éles
 érveléssel fejtegető tartalma is — és első-
 sorban ez — idézte elő.

Amióta Oroszországnak a Balkán-
 ügyekbe való illetéktelen beavatkozását a
 magyar miniszterelnök a magyar képviselő-
 házban a monarchia összes illetékes fakto-
 rainak hozzájárulásával erőiesen visszautá-
 sította, s mióta a monarchia két birodal-
 mának külügyi vonatkozású politikájának
 irányításába olyan nagyfokú erővel és
 eréllyel gyakorol befolyást, amelyet a ki-
 egyezés óta most első ízben tapasztalunk,
 a politikai világ megszokta már, hogy Tiszá-
 nak külpolitikai tárgyu beszédei nemcsak a
 magyar nemzetnek, hanem a külföldnek —
 s elsősorban Ausztriának — is szólnak.
 Ezt a magyar szempontból örvendetes kör-
 ülményt fényesen igazolta a miniszter-
 elnöknek a német császárnál való látogatása.

Érthető tehát, hogy Tiszának ujévi
 beszéde erős mozgásba hozta a politikai
 köröket és a sajtót. Különösen az *osztrák*
 sajtó az, mely álméltóságából nem tud ma-
 gához térni. Hát persze szokatlan hang-
 csendül meg a nagyjelentőségű ujévi be-
 szédben:

»Az a szervezet, melyben a nemzet
 ezredéves multja, függetlenségi vágya a
 jogosult dinasztikus szempontokkal össz-
 hangban áll, most mutatta meg igazi erő-
 próbáját.

»Közveszélyes örvült az, aki még egyszer
 vissza akar térni a centralisztikus politikához.»

»Közjogi harcoknak, közjogi surlódá-
 soknak a monarchiában nincs több helyük.»

Az ilyen bátor szavak hallatára nagyot
 prüszkölnék a kedves bécsi sajtótestvérek.
 A centralisztikus politikának főhőse, a magyar
 nemzeti asperaciók megalkodott ellensége;
 a »Reichspost« és a magyar érdekek ellen
 irányuló egyszólamú ausztriai gazdasági törek-
 véseket lelkesen szolgáló »Neue Freie
 Presse« sehogy se tudják megérteni ezt az
 új hangot. A háborúval előidézett új alaku-
 lások kényszerítő hatása alatt majd csak
 hozzászoknak.

»Magyarország nem volt, hanem lesz.«
 Széchenyinek ez a jóslata most vált be.
 Mert akárhogy dől el a háború sorsa —
 mi a legjobbat hisszük, — »azok az erőfe-
 szítések, a melyeket a nemzet tett, a hősi-
 ségnek, a katonai eredményeknek, az áldozatkész
 hazafiasságnak, a szívós kitartásnak ezek az

erényei megtermik a nemzet számára gyű-
 mölcüket.«

Ez nemcsak gróf Tiszának erőshíttü
 meggyőződése, hanem az egész magyar
 nemzetnek reménye.

A bevonult tisztviselők illetményei.

A miniszterium a háború folytán tényleges
 katonai szolgálatra bevonult állami és vármegyei
 tisztviselők, altisztek és szolgák illetményének
 szabályozását már korábban elrendelte. E rende-
 let kiegészítéseképp most a következőket hozza
 nyilvánosságra a hivatalos lap útján:

A mozgósítás folytán teljesítendő tényleges
 katonai szolgálat tartama alatt járó polgári illet-
 mények szempontjából azokkal, akik a törvényes
 egyévi vagy ennél hosszabb időtartamu tényle-
 ges katonai szolgálati kötelezettségüknek már
 eleget tettek, egy tekintet alá esik az állami és
 vármegyei tisztviselő, altiszt és szolga is: és
 pedig aki rendes (egy, két, három vagy négy évi
 tényleges) szolgálati kötelezettségének részben
 vagy egészben való teljesítése után a közös had-
 erő, vagy a honvédség kötelekéből felülvizsgálati
 uton elbocsátatott, de a mozgósítás folytán
 mint népfelkelő vonult be tényleges katonai szol-
 gálatra; aki katonai szolgálatra annak idején al-
 kalmatlannak találtatott vagy rendes (egy, két,
 három vagy négy évi tényleges) szolgálati köte-
 lezettségének részben vagy egészben való telje-
 sítése után a közös haderő vagy a honvédség
 kötelekéből felülvizsgálati uton elbocsátatott, de
 a háború tartamára a közös haderőbe vagy a
 honvédségbe önként belépett; aki a mozgósítás
 folytán rendes (egy, két, három vagy négy évi)
 tényleges szolgálati kötelezettségének teljesítése
 végett vétetett állományba és a póttartalékba
 helyezendőnek mondatott ki; továbbá, aki mint
 póttartalékos a tényleges katonai szolgálatból
 még a mozgósítás előtt szabadságoltatott és a
 mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra
 újból bevonult.

A már korábban kiadott rendeletben emli-
 tetten kívül az az állami és vármegyei tisztvi-
 selő, altiszt és szolga is csak első katonai ki-
 képzésének nyolc heti (két havi) időtartamára
 kaphatja meg polgári illetményeit. Olyan esetek-
 ben, amikor polgári illetmények csak az első
 katonai kiképzetésnek nyolc heti (két havi) idő-
 tartamára járnak, ezeket az illetményeket hatvan
 napra kell kifizetni. A tartalékos *segédorvoshe-
 lyettesek*, gazdasági tiszthelyettesek, segédélelme-
 zésügyi tiszthelyettesek és élelmezésügyi jelöltek,
 továbbá a tartalékos hadapródok, akik vala-
 mennyien évi 1200 korona szolgálati átalányt
 kapnak, egy tekintet alá esnek a tartalékos zász-
 lósokkal, a tartalékos és népfelkelő hadapródje-
 löltekek pedig egy tekintet alá esnek a legénység
 állományába tartozókkal a polgári illetmények
 szempontjából.

Az az állami és vármegyei tisztviselő, altiszt
 és szolga, aki a mozgósítás folytán mint kato-
 nailag ki nem képzett népfelkelő vonult be tényle-
 ges katonai szolgálatra s aki ugyan nem tar-
 tozik a katonaságnál a havidíjasok sorába, de
 katonai szolgálati beosztásból a XI. vagy annál
 magasabb katonai rangosztálybeli havidíjasok il-
 letékeinek megfelelő összegű és havonként három
 részletben kifizetendő illetékeket élvez, a moz-
 gósítás folytán teljesítendő tényleges katonai
 szolgálat tartama alatt járó polgári illetmények
 szempontjából egy tekintet alá esik a XI. vagy
 annál magasabb katonai rangosztályba tartozó
 havidíjasokkal. Ha a tisztviselő, vagy altiszt vagy
 szolga a katonaságnál a legénység állományából
 a havidíjasok sorába jut, a fizetés természetével
 bíró polgári illetményeket attól a naptól számi-
 tandó hatályai keil újból megállapítani, amely
 naptól kezdve az illetőnek katonai havidíját fo-

lyóaitották. A mozgósítás folytán tényleges ka-
 tonai szolgálatra bevonult állami és vármegyei
 tisztviselő, altiszt vagy szolga elhalálozása esetén
 utalványozott polgári illetmények oeszüntetése
 iránt az utalványozási joggal felruházott hatóság
 intézkedik. Arra az állami és vármegyei tisztvi-
 selőre, altisztre és szolgára, aki a háború kitöré-
 sekor külföldön tartózkodott s aki *állomáské-
 lyére vissza nem térhelvén*, állását el nem foglal-
 hatta, az ilyen tisztviselőnek, altisztnak és szol-
 gának polgári illetményeit a család részére sem
 egészben, sem részben nem lehet kifizetni. Ha-
 sonlóképpen nem lehet olyan állami vagy vár-
 megyei nyugdíjasnak nyugdíját a család részére
 sem egészben, sem részben kifizetni, aki olyan
 állam területén tartózkodik, ahol *nyugdíjának
 felvétele a háború folytán lehetetlenné vált*. Az
 ilyen tisztviselőnek, altisztnak vagy szolgának,
 illetőleg nyugdíjasnak neje és gyermekei részére
 azonban a részükre járó ellátások megállapítha-
 tók. A korábban kiadott rendeletben foglaltak
 nem vonatkoznak a mozgósítás folytán tényleges
 katonai szolgálatra történt bevonulás előtt nyu-
 galomba helyezett állami és vármegyei tisztvise-
 lőre és szolgára, akik tehát nyugdíjuk teljes él-
 vezetében akkor is megmaradnak, ha a mozgó-
 sítás folytán tényleges katonai szolgálatra vonul-
 nak be. A mozgósítás folytán tényleges katonai
 szolgálatra bevonult állami és vármegyei díjno-
 koknál és napibéreseknél a *családi pótléknak él-
 vezete a bevonulás napjával szűnik meg*.

Mezey Zsigmond

Vármegyei közéletünknek egyik nagy fia
 dőlt ki az élok sorából. Mezey Zsigmond kulai
 kir. közjegyző e hó 3-án meghalt.

Az elhunyt ama kevesek közé tartozott, akik
 köztevékenységökkel nagy eredményeket, fényes
 sikereket értek el, — anélkül, hogy nevéket,
 egyéniségüket a reklámszerű közéleti zsibon-
 gásnak olyannyira megrohant területére helyezték
 volna. Amilyen nemes volt fölfogásában és ide-
 álisan szerény külső megnyilvánulásában, olyan
 szépen töltötte be élethivatását. Nem ismerte a
 törtélest, tülekedést. Szerény volt megjelenésében
 és munkálkodásában egyaránt. És éppen ezzel
 érte el a legnagyobb eredményeket. Az ő állás-
 foglalása sikert jelentett minden kérdésnek, min-
 den ügynek. Mert azok, akik őt követték és
 akiket ő követett, jól tudták, hogy a Mezey
 Zsigmond fölfogása és álláspontja az igazságnak
 kristálytiszt forrásából táplálkozik.

Akiknek itéletét nem a fenhéjazó modor,
 az önzésre hajló lármás mozgólódás irányítja,
 hanem a komoly, mélyreható munka, a nemes
 és hazafias szándék, — azok az elhunytak ér-
 tékes tevékenységét kellőképpen méltányolják is.
 Az illetékes tényezők elismerése királyi tanácsos-
 ságot juttatott neki; kartársainak szeretete és
 becsülése a kir. közjegyzői kamara díszes elnöki
 állásába emelte; Kula községe pedig, melynek
 és fölvirágozásáért oly sokat tett, a dísznek
 minden jelével ruházta föl. Beláthatatlan a soro-
 zata azoknak az intézményeknek, melyeknek
 vezetőállásába mindég egyhanguan és lelkesen
 választották.

Mezey Zsigmond emlékét a késő utókor is
 kegyelettel fogja őrizni.

A gabona maximális ára.

(Saját tudósítónktól.) Lapunk dec. 12-iki számában részletesen közöltük a vármegye területén megalakult ármegállapító bizottságnak a gabona- és lisztárak megállapítását elrendelő határozatát.

E határozat szerint az egyes járásokban ezek a maximális árak:

Apatini járás: búzánál 37 k 04 f, rozsnál 30 k 50 f, árpánál 19 k, tengerinél 17 k.

Bácsalmási járás: búzánál 38 k 10 f, rozsnál 27 k 80 f, árpánál 22 k 75 f, tengerinél 17 k 59 f.

Bajai járás: búzánál 36 k 60 f, rozsnál 28 k, árpánál 20 k, tengerinél 17 k.

Hódsági járás: búzánál 36 k 60 f, rozsnál 30 k, árpánál 19 k, tengerinél 17 k.

Kulai járás: búzánál 37 k 05 f, rozsnál 24 k, árpánál 19 k 14 f, tengerinél 18 k 74 f.

Óbecsei járás: búzánál 37 k, rozsnál 25 k 80 f, árpánál 24 k, tengerinél 19 k.

Palánkai járás: búzánál 37 k, rozsnál 30 k, árpánál 19 k 10 f, tengerinél 17 k 18 f.

Titeli járás: búzánál 37 k 20 f, rozsnál 26 k, árpánál 20 k, tengerinél 19 k.

Topolyai járás: búzánál 36 k 97 f, rozsnál 25 k 80 f, árpánál 20 k 75 f, tengerinél 20 k.

Ujvidéki járás: búzánál 37 k 60 f, rozsnál 29 k, árpánál 17 k, tengerinél 19 k.

Zentai járás: búzánál 38 k 60 f, rozsnál 30 k, árpánál 22 k, tengerinél 20 k.

Zombori járás: búzánál 37 k 60 f, rozsnál 31 k, árpánál 21 k, tengerinél 20 k.

Zsabyai járás: búzánál 37 k 60 f, rozsnál 26 k, árpánál 18 k, tengerinél 17 k.

Magyarokizsa r. t. város: búzánál 38 k 60 f, rozsnál 30 k, árpánál 23 k, tengerinél 21 k.

Zenta r. t. város: búzánál 38 k 60 f, rozsnál 29 k, árpánál 29 k, tengerinél 20 k.

A kormány a bizottság határozatát felülvizsgálván, azt *nem hagyta jóvá*, hanem az összes árakat *főlemelte*. A kormánynek Bácsme gyére vonatkozó, immár végérvényes maximális ármegállapítása a következő:

A *Bácsalmási* és *Bajai* járásban, továbbá *Baja* és *Szabadka* városokban ezek a végérvényes maximális árak: *Buza* 39 K 50 f., *rozs* 31 K 50 f., *árpa* 26 K 50 f., *tengeri* 21 K.

A *többi járásokban*, valamint *Zombor*, *Ujvidék*, *Zenta* és *Magyarokizsa* városokban a végérvényes maximális árak ezek: *Buza* 39 K, *rozs* 31 K 50 f., *árpa* 26 K 50 f., *tengeri* 20 K 50 f.

A kormány ezzel a rendelkezésével egyttal helyt adott a bajai molnárok és gabonakereskedők fölébbezésökben előterjesztett ama kérelmeknek, hogy az ottani aránylag alacsony maximális árakat emeljék föl a szabadkai árak színvonalára.

Példás papi fölfogások.

Óbecse, 1915. jan. 5.

(Saját tudósítónktól.) A »Bácsme gy« dec. 25-iki számában »Török temetés Óbecsén« című közleményében már megemlékezett arról a meghatározó esetről, mely gyönyörűen jellemzi az itteni felekezeti közti békét és némely papnak az isteni szellemről áthatott fölfogását. Ebben a cikkben idézte a helyi publicistának »Cato« nak eme észrevételét:

»És jött egy kis gabalyodás: a helyett, hogy tülekedtek volna a felekezetek és így az elűjáráságnak kellett volna valami módon a versengésükben dönteni, megtörtént az, hogy a törököt puha kegyelettel senki se kérte magának és tán valahol egy rétszéli árokba került könnyű elföldelésel, ha a szelid szívű esperes plebános Jauch Ferenc főurunk nem nyitná ki a katolikus temető kapuját.«

Ezek a megjegyzések bántották Flachbart Károly helybeli ág. ev. lelkészt, aki szintén a békeszerető, toleráns papoknak mintaképe. A derék lelkész eme érdekes és érveivel tetszetős levelet intézte az eredeti cikk szerzőjéhez:

»A Cato aláírással megjelent »Karcolatokra« van egy kis megjegyezni való. Nem akarok visszakarcolni, csak az auditor et altera pars elve alapján kérem észrevételeim meghallgatását. Az Óbecsén meghalt mohamedán katoná eltemetéséről van szó a cikkben, mely

megjegyzéseivel »megkarcolja« az Óbecsén levő felekezeteket, — a többivel együtt azt is, amelyek lelkésze vagyok, — amiért nem tülekedtek a halott eltemetéséről. Tökéletesen igaz van a cikknek abban, hogy örök szegyeene lett volna községünknek, ha a hazánkért elvérzett hős földi maradványainak méltó eltemetéséről az összes felekezetek visszahúzódtak volna. Csakhogy ez az eset egyáltalában be sem következhetett volna, bár hibának kellett történnie, hogy kinek részéről, az más kérdés. Azt mondja a »karcolatok« írója »feltámadt a kérdés, hogy most már a törököt ki temesse el?« és a községnek nem lévén temetője, átutalta a hősi halottát a felekezetekhez.

Szabad talán tisztelettel érdeklődnöm az iránt, hogy hol merült fel ez a kérdés? és intéztetett e kérdés az összes felekezetekhez, hogy elvállalják-e halottjuknak a mohamedánt? Mert én erről mitsem tudok, épúgy a halottnak a felekezetekhez történt átutalásáról sem.

Tehát, ha én nem tudom azt, hogy egyáltalában van halott mohamedán, miképen ajánlhatnám én fel szolgálatomat az eltemetésére vonatkozólag? A felekezetek korholása vagy »karcolása« akkor lett volna csak indokolt, ha a hozzájuk intézett kérdésre mind azt felelték volna, hogy a temetést nem vállalják. Pedig ez meg nem történt. Amikor magánúton megtudtam azt, hogy a török katoná meghalt, ugyanakkor már arról is értesültem, hogy eltemetéséről Jauch Ferenc esperes-plebános ur gondoskodik. Ez a körülmény rám nézve feleslegessé tette az ajánlkozást.

Azt hiszem, nyilvánvaló ezekből, hogy a felekezetek »karcolása« nem volt egészen jogos cselekedet. Én legalább, mint az óbecsei ág. hitv. evang. egyházközség és a ref. testvérfelekezet híveinek lelki gondozója — hiveddel egyetértve — kijelentem, hogy minden előforduló alkalommal kötelességemnek tartom az elhagyottaknak tiszteletes eltemetését, mert bármilyen vallású is az illető: mindnyájan testvérek vagyunk, egy Istennek a gyermekei. Óbecse, 1914. december 23-án. Kiváló tisztelettel:

Flachbart Károly, ev. lelkész.

A háboru.

— Saját tudósítónktól. —

Apatin. Bár a háboru folytán oly üres községünk, hogy alig lehet az utcán embert látni, mert a katonákon kívül minden épkez lábú embert munkára hívtak be, mégis adóban mintegy 14 000 koronával többet fizettek be, mint a múlt évben. 1914. évben születési eset 358, halálozás 236 és házasság 109 fordult elő. *Hadisegély* című eddig 190 000 korona lett kifizetve. Az itt lévő sebesülteket a vöröskereszt-egylet minden szobában külön-külön szép karácsonyfával és egyéb ajándékokkal lepté meg.

Torzsa. A torzsai árva- és szeretetházban karácsony estéjén kedvesen sikerült karácsonyfá-ünnepet tartottak az ott elhelyezett 45 árva gyermek részére. A szép ünnepély a gyermekek karénekvél kezdődött, melyet Wolf Artur tanító vezetett. Az alkalmi beszédet Heinz Lajos s.-lelkész mondta. A gyermekek megkapó karácsonyi verseket szavaltak. Arcukról sugárzott a megajándékozottak boldogsága és öröme. A szép számban megjelent érdeklődőkre mély hatást gyakorolt a sikerült ünnepély.

Zombor. A vármegyei vöröskereszt-kórházban lélekelmő karácsonyi ünnepség volt. Dr. Molnár Károlyné és Scultéy Ferencné urnők lelkes buzgalommal fáradoztak, hogy a sebesült vitézeknek megható ünnepi örömet szerezzenek. Hangversenyt is rendeztek, melynek minden száma magas színvonalon állott. A városi vöröskereszt-kórházban tartott ünnepségen dr. Fehér Lőrinc polgármester szárnyaló szavakkal ecsetelte az ünnepség jelentőségét. Csányi káplán is szép alkalmi szónoklatot tartott. Zajos ovációban részesítették özv. Szendrő Jánosné urnőt, e kórház jölélt és buzgó vezetőjét.

Baja. A sebesült katonák valamennyi kórházban gyönyörű karácsonyi ünnepségek folytak le. A vöröskereszt-egyleti kórházban műkedvelői előadás volt. A nagyszámu közönség ez alkalommal telmes öszszeggel járult az adományokhoz. Előadás után ünnepi vacsora volt, melyen Szutrély Lipót orsz. képviselő, a vöröskereszt-egyleti megbízott is megjelent. A népszerű képviselő, aki éjjel nappal szakadatlanul fáradozik a nemes ügy érdekében, zajos ovációban részesítették. A fogym. kórházban Döröman százados és dr. Sztraka ezredorvos hatásosan köszöntötték a beteget. Szegő hadnagy szép beszédben emlékeztet meg a háboru egyes kiemelkedő mozzanatairól. Az ipartestületi kórházban dr. Földes József, a kerítészegéd iskolai kórházban

pedig Németh igazgató beszélt alkalomszerűen. Az igazgató neje értékes karácsonyfát juttatott a betegeknek. — Szutrély Lipót az összes kórházakat többször meglátogatta.

Gara. Kedves és felejthetetlen meglepésben részesítette a vöröskereszt garai fiókja sebesült hőseinket karácsony előestéjén. Az egyik sebesült-teremben felkészített karácsonyfa díszelgett, melynek dekorációját nagy szorgalommal és finom ízléssel dr. Malcsiner és Auerné urnők végezték. Mellette egy hosszú asztal 37 sebesültnek ajándékával megterhelte. Délután 5 óra volt, mikor a becsület mezején vívott útközlekekben kötelességüknek önfeláldozó teljesítése közben kapott sérülésekkel a gárda bevonult. Mosolyogva és könnyezve biccegték a karácsonyi ajándékok felé, amelyek mint a betlehemi csillag úgy ragyogtak a csillagszórók fényében. Sorakozásuk után Zuck István szakaszvezető a Gott erhalát énekelte társaival. Majd dr. Malcsiner rövid, keresetlen szavakban szólott hozzájuk, melynek hatását derék vitézeink arcáról olvashattuk le. Ezt követte az ajándékok kiosztása, mely választékos tárgyakból és pedig: zsebkés, dohány- és pénztárca, pipa, tajtékpipa, szivarok, 400 drb. cigaretta, torta, sütemények, fonott kalács, különféle cukorkák és gyümölcsök halmazából állott. Az egyes összeállított tárgyak sorsolás után lettek kiosztva. A számok húzását igen kedvesen végezte Malcsiner Irénke. Majd Auer jegyző kijelentette, hogy a karácsonyi menü borjupaprikás, sütemény és 1/2 ltr. bor. E kijelentés után a derék vitézek mindent megköszönve, az étkező terembe vonultak. Szép, felejthetetlen ünnepély volt, melynek emléke mélyen vésődött a szívekbe.

Bácsalmás. A Bácsalmáson létesített hadikórházban, illetve üdülő helyen ez idő szerint a szokottnál is több sebesültet kezelnek, mert jelenleg a sebesültek száma nyolcvan. Figyelembe véve a jelenlegi állapotokat és ezzel kapcsolatosan beállott nagy orvoshiányt, a sebesülteket csak egy orvos kezeli. Koller főszolgabíró tevékeny fáradságának köszönhető, hogy az amugy is csekély orvosi kezelésköz nagy mértékben hozzájárul a kezelő személyzetnek t. i. az ápolónői karnak fokozott munkakodása. Ezen munkakodások előmozdításánál különösen figyelmet érdemel Posch Marska, ki mióta csak sebesültek vannak az üdülőhelyen, egy huzamban egész idejét azoknak felépüléséhez szükséges támogatások létrehozásáért dolgozik, a minek eredményét a sebesültek rohamos gyógyulása is mutatja. Meg kell még emlékeznem a karnak valamennyi tagjáról, kik a nemes munkakodásában nagy mérvben segítőkészek és az orvosi kar egyedüli tagjáról, dr. Pápa Arnold községi orvosról is, ki eddig hazafiai kötelességének minden tekintetben eleget tett.

Topolya. A vöröskereszt-egylet itteni fiókja dr. Fratricsevits István főszolgabíró, elnök vezetésével felejthetetlen emlékü karácsonyi ünnepséget rendezett a sebesült katonáknak. A karácsonyfát Kiss Lajosné állította. Az ünnepséget dr. Fratricsevits elnök rövid, de hatásos beszéddel nyitotta meg. Posch Lajos adminisztrátor vallásos gondolatokkal telt alkalmi szónoklatot mondott. Dr. Rényi József német nyelven, nagy lendülettel domborította ki az ünnep jelentőségét. Körtés igazgató beszélt még a sebesültekhez, akik közül többen hálás köszönetet mondtak a nemeslelkű hölgyeknek és uraknak. Végül értékes ajándékokat osztottak ki.

Körtés. Bárá Hammerstein Richárd orsz. képviselő a Körösién ápolás alatt levő sebesült lábadozók részére 12 drb. pulykát küldött. A népszerű követnek ez a nemesszívű cselekedete, mely a község iránti figyelmet is magában hordja, lakosságunk körében kiünő hatást tett. Lachovitz Lajos jegyző és Wolf Péter bíró a »Bácsme gy« útján is hálás köszönetüket nyilvánítják az adományért.

Zenta. Fernbach Károly orsz. képviselő nap nap után jutat az itteni szegényeknek tekintélyesebb összegeket, és természetbeni adományokat. A nemeslelkű képviselő áldozatkészségét meleg elismeréssel honorálják politikai ellenfelei is.

Ujsóvá. A sebesült katonákért való adakozás egyre nagyobb mérveket ölt. A háboru- okozta intézkedéseket, melyek igen sok dolgot adtak, Hartman Pát jegyző serényen és célludatosan végzi.

Piros. A katonák visszamaradt szegényeknek igen sokan adakoznak. A helyi közigazgatásra óriási munka hárul az alkalmi intézkedések sürgős foganatosítása következtében. Polyák László jegyző szakadatlanul végzi az irányítás nehéz munkáját.

Regöce. A »Bácsme gy«-t egy sebesült katoná eme nyilatkozat közlésére kérte föl:

»Nem hagyhatjuk szó nélkül ama megható és kedves ünnepet, amelyben a szent karácsony

estélyén a regőcei nemes szívé közönség részé-
sített bennünket. Körülbelül ötvenen vagyunk itt
katonák az ország minden részéből, kik hónapok-
on keresztül véres csatákban, nélkülöztük az
otthon melegét; de mióta itt vagyunk és külö-
nösen ezen az estén úgy éreztük, mintha egy
nagy meghitt otthonná varázsolták volna a kór-
háznak azt a termét, ahol a gyertyák nyelvei fé-
nyében uszó, gyönyörűen földiszíteit karácsonyfa
pompázott. Amikor felhangzott *Vádl* Anunciáta
harmonium kísérete mellett az ájtatos karácsonyi
ének, nem fojthattuk vissza a meghatottság köny-
nyeit, amely a megjelent szépségű közönséget
is megindította. Ezután *Maison* Jeromos plebá-
nos ur a vörös kereszt egylet agilis elnöke, aki
a komoly időkhöz méltó tevékenységet fejt ki,
emelkedett hangon méltatta a karácsonyi ünnep
jelentőségét. Majd dr. *Vermes* Dezső főorvos ur,
akit bajtársaimmal együtt hálás szeretettel veszünk
körüli, lelkes, mélyen érző szavakat intézett hoz-
zánk. Ezt követte az ajándékok kiosztása, mely
körüli dr. *Vermes* Dezsőné és leányai, továbbá
Antal Ida üthölgyek buzgólkodtak, kik egyébként
is nemes önzetlenséggel veszik ki részüket a
kórház körüli tevékenységben.

Végül hálás szívvél mondunk köszönetet
szeretett ápolónőinknek: *Vermes* Ilonka, Rózsa
és Elza urleányoknak, kik nemcsak a szép ün-
nep rendezésében működtek közre, hanem a kór-
ház fennállása óta fáradságot nem ismerő buz-
gósággal és szeretettel gondoznak bennünket.

Regőce, 1915. jan. 5.

Összes bajtársaim nevében,
egy sebesült katona.

Az utolsó események:

Budapest, január 8. (Min. eln. sajtóiroda.)
Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyet-
tese jelenti:

A galíciai arcvonalon nyugalom van. A ma-
gasabban fekvő területeken gyenge fagy és hó-
esés állott be.

Dunajec mentén és Orosz Lengyelországban
egyes pontokon ágyuharc folyik.

Bukovina déli részének kárpáti előterébe
előretolt biztosító csapatokat az ellenséges tulerő
elől a főszorozhoz közelebb vontuk.

Berlin, január 8. (Min. eln. sajtóiroda.)
A nagy német főhadiszállás jelenti:

A nyugati hadszíntéren az angolok és fran-
ciák folytatják az arcvonalunk mögött levő francia
és belga helységek tüzeléssel való szétrombolását.

Arasztól északra ezidőszakra még ekese-
redett harc dúl az általunk tegnapi rohammal el-
foglalt lövészárkok birtokáért.

Argoni erdőség nyugati részében csapataink
előrehaladtak. Január 6-án az erdőség keleti
részében (bvis court chaussee) kezdett tá-
madás egészen Arkainhig jutott. Az ellenséget
azonban az egész vonalon a legnagyobb veszte-
ségek mellett ismét kiverített hadállásunkból. A mi
veszteségeink aránylag csekélyek.

Sonnhejutól nyugatra a franciák tegnap este
ismét kísérletet tettek a négyszázhuszonötös ma-
gaslat birtokbavételére. Támadásaik tüzelésünkben
összeomlottak. A magaslat a miénk maradt.

A keleti hadszíntéren nincs változás. Had-
műveletek folytatását a képzeltető legkedvezőt-
lenebb időjárás nehezítette. Támadásaink mind-
azonáltal lassan előre jutottak.

H I R E K.

Fohász.

Amíg ott küzdöl a csata szent hevében
Valaki nagyon messzi
Rét kezét összeteszi
Imádkozik érted.

Akire talán már nem is gondolsz régen,
Ájtatos fohászába,
Esti imájába
Belefoglal téged.

Ugy kéri istanét, oltalmazzon, védjen;
Gyilkos tüzek zápora
Ellenségnek golyója
Téged sohse érjen.

Ép, jó egészségben visszahozzon néki,
Hogy úgy még egyszer mélyen
A szép szemébe nézzen
Tőle csak azt kéri.

Dicső homlokodat végig simíthassa,
Hogy vergődő kis szívét
És szőszke, boglyas fejét
Válladra hajthassa.

IMERSZTORFNÉ PACSA TESSA

Sebesültjeink . . .

Bécs, 1914. dec. 24.

Istenem be szép a karácsony otthon a mi
szeretteink körében! Ezek ajkán e sóhaj két eb-
ben az évben, melyet jószágos Istenünk reánk
mért. A megpróbáltatások nehéz napjai ezek,
melyek némileg Augustus császár idejére em-
lékeztetnek, midőn annyian elhagyták édes ott-
honukat, hogy a felsőbb parancsnak, — bizony
nem csekély megpróbáltatások közepette — ele-
get tegyenek. De mégis örömmel. Így a szent
család is.

Sajnos, a bethlehemi rideg falak még hi-
degebb sziveket rejtettek magukban, ha mindjárt
a világ *Megváltója* is jött közéjük. Az istállóban
jászol jut *Néki* osztályrészt. Mily kemény desz-
kából készült az, mely rideg falak az O fogadó,
mily fagyos talaj az O nyughelye... Emberi
szívtelenségek... De mégis van valami isteni,
van valami mennyei a földiekben is. Az a lán-
goló anyai szív, mennyi melegséget fakaszt itt;
azok a gyöngéd szülői kezek itt is milyen édes
enyhületet nyújtanak; azok a karácsonyi anya-
lok ajkukon a békeesség szavával mely nyugal-
mat, mekkora örömet hirdetnek. Azok a lelkes
pásztorok egyszerű, de őszinte ajándékaikkal és
egyetlen barlangjukkal, az istállóval is kedves
otlhont, biztos megélhetést iparkodnak nyúj-
tani... »Dicsőség Istennek a magasságban és
békeesség a földön a jóakaratu embereknek!«...

Így elmélkedtem idegen otthonomban, klas-
tromi magányomban a karácsony szent estéjén,
a midőn öreg jó szüleimre, édes hazámra, az én
kedves otthonomra gondoltam, ahol azok a jó
hazafias szabaddai bunyevácok oly kedvesen
tudják megünnepelni a bethlehemi kiseded eljő
vetelének szent estélyét. És midőn édes hazám
sebesült fiait az adventi szent időkben vigasz-
taltam, ők is csak így elmélkedtek. »Tisztelendő
ur, de jó is volna most hazamenni csak arra a
szent estére, hogy fájdalunkat édesünk köré-
ben közösen megosszuk és sebeinkre öröm-
könyveinkkel kis enyhületet nyerjünk... Ez volt
az ő óhajuk...

Kórházból kórházba mentem. A csüggedő-
ket bátorítottam, a szenvedőkkel megosztottam
fájdalmukat, a haldoklókat megerősítettem az
angyalok eledelével, a bethlehemi Jézus szent
testével... Békeesség veletek!...

Az 1914-iki év Augustus császári név ne-
künk is iratkozni... jelenkezni... hadba vonulni
a hazában. Szerveneni... harcolni... vért, nemes
magyar vért ontani az édes hazáért. Ez a mi jel-
szavunk is. Kit erre, kit arra vitt a sors. Mintha
hallanám az édes apa, a jó férj, a kedves gyer-
mek, a hűséges anya, bús panaszos hangját
déle uszó felhőkben. Elmentek messzebb földre,
nem hallik a sóhajás sem odáig... Ott nyug-
szanak ők csendességben idegenben, a rideg
hideg földben örökre. Áldott az ő hamvuk, szent
minden csepp vérük, mely éretlünk ontatott.
Halhatatlan az ő emlékü! Ott rideg jászolt,
fagyos földet kaptak nyughelyül, mit csak a
magyar kürtök harsonája édesített meg, midőn
szeretettüket, küzdelmüket jelezték... akarsak az
angyalok örömszózata a kis Jézus születésekor,
melyet csakhamar ártatlan lelkek vértanui halála
követett...

De hála jószágos Istenünknek, sok szenvedő
hősünk él még!

Nyugalomra van egyelőre szükségük. Olyan-
ra, mit az ágyuk bömblése, a golyók sivitása,
a gránátok levegőhasító, földetmegrázó roncsai
nem engedhetnek meg nekik. Nyugalomra, me-
lyet a sáncok rideg, fagyos falai nem nyújthat-
tak önékik. Nyugalmat, melyet a vérel áztatott
föld megtört testüknek nem adhatott.

Pihenést keresnek a mi sebesült hőseink.
És itt — ellentétben a bethlehemi lakókkal —
az emberiség szíve meleg. A könyörület ismerő
jó emberbarátok nyitott ajkánál tárt karokkal
várják hosszú, fáradságos, dicsőségteljes útról
jött szenvedő hőseinket. Így Bécsben is, hol
közél negyven óriási kórház áll szenvedelmek
enyhítésére. Minden betegnek és sebesültnek
nemzetiség különbsége nélkül. De mégis, mintha
a mi magyarjaink itt is előnyben részesülnének,
mintha bizonyos elégtétel jutna nekik osztály-
résztül az egész világon elismert vitézségükért. A
hadvezetőség bölcs gondolkodása folytán több
magyar pap lelki vigaszainak részesei ők, kik
kórházból kórházba járnak, hogy édes magyar
testvéreiknek a szentségek bulzsamaival testi-lelki
enyhületet nyújtsanak.

Így a bethlehemi kiseded születésekor majd
nem minden kórházban egy-egy betegteremben
magyar pap szent miséjét hallgathatták ők a szép
karácsonyfa mellett a jó bécsiek dús vendégasz-
talai körül.

De miért is nem tennék meg ezt a jó em-
berbarátok itt, mikor nap-nap után kapják Ma-
gyarországban tartózkodó sebesültjeiktől az öröm-

hírt, hogy a magyar vendégszeretet kiapadhatlan,
különösen a bethlehemi ünnep alkalmából. Büszke
vagyok rá, mert jóleső elismerések.

Karácsonykor abban a kitüntetésben része-
sültem, hogy az irgalmasrendi testvérek templo-
mában tarthattam meg egyik szent misémet »a
pásztorok miséjét.« Annál is inkább örültem e
szerencsének, mert utána az ő kórházukban te-
hettem meg kora hajnalban lelkesítő látogatáso-
mat. Egy haldokló aradi magyar huszár agyához
vezettek először a jó ápoló »Schwesterek«, ki
testvéri megszólításomra szemébe tóduló köny-
nyekkel válaszolt. Hős vitéz, ki hetedmagával
fogságba ejtett harminc kozákot, de a nagy vér-
vesztéségtől, melyet számos kardvágástól kapott,
teljesen kimerült testileg. Hős lelke azonban a
jószágos bethlehemi Jézus áldásaival és kegyel-
meivel megerősödve él és élni fog örökké!...

Berger Antal tábori lelkész.

A farsang 1915-ben.

Bohókás, édes időszaka a rózsaszín mámor-
nak, csengő kacajnak, Isten veled! Még meg
sem érkezél, már is bucsut veszek tőled...

A tülekedő élet legkedvesebb szaka te vol-
tál. A gond barázdái egy időre elsimítottak hom-
lokunkról. Csodás varázsló voltál, ki tetszésed
szerint átfarmáltad az embereket. Belőlünk, az
alkonyesték, a csöndes hangulatok poétiából
bacchanáliák énekesét csináltál; a harisnyátlaltozó,
nyárspolgári feleséget Pierettekké változtattad; a
a pénzét forgató fősvényből gavallért formáltál,
ki a mámor ködében eszeveszettül szórja a pénzt;
a fehér leányszobák piruló szülei Boccaccio
hölgyei lettek...

Vágyakozva vártunk ezelőtt. És most könnyű
szívvél veszünk bucsut tőled! Lelkünkön most
nem a gyöngyöző pezsgő és perzselő szerelmi
vágy mámorá él. Szerelmünk nem a gyönyörök
tüzelől ragyog. Most más időket élünk! A bál-
termek smokingos ifja most sáros, meglépett
komiszban, ezer nélkülözés, ezer vesztély között
védi a hazát; a bálkirálynő pedig otthon lépést
készít, fehérneműt javít, kórházakban sebesült
hősöket ápol, vagy vigasztalanul sirat egy elesett
kedvest... Nagy idők, dicső napok ezek. Ebben
a nagy, életre-halálra szóló túsában kinek jutna
eszébe mulatni? Ki lenne képes most a bálterem
parkettjén bostonozni fülbemászó áriák mellett,
mikor nemzetünk színe és virága a fegyverdőrej,
ágyubömbölés és halálördítés borzalmas orches-
terét hallja? Ki gyönyörködne most a felhevült
arcok összehajlásán, mikor más hevílések és
gerjedelmek órája ütött?

Bohókás, édes időszaka a rózsaszín mámor-
nak, Isten veled! Tűnjetek el, ti csapongó kedvű
áriák, lelkünk most Gregorió Miserere-jére vágya-
kozik. Ti pedig, mosolygó szemű, táncoskedvű
bafisok és leányok, legyező helyett vegyétek
elő a tüt és kössetek, varrjátok. Azok a tük
mesélni fognak, gyönyörűséges dolgokat...
Lesz még farsang nálunk. Szébb, vigabb, mámo-
rosabb, mint ezelőtt. Most nem kell... Ez az
idő nem a vígalmak ideje, hanem a munkáé, az
önfeláldozásé!

Nyilassy Sándor.

Novák Vendel szerelmei.

— Igaz háborus elbeszélés
négy tábori levelezőlapon. —

Önök nyilván nem ismerik Novák Vendelt.
Én sem ismertem 1914. évi augusztus hó 1-ig.
Akkor lett a kutyamosóm. Azontul ő vitte
utánam a cók-mókjaimat, ő mosta a fehérneműt,
ő puccolta ki a mundéromat — ha volt erre idő.
Cserébe ezért szitt az én cigarettáimból és szí-
varjaimból, evett a szálamimból és ivott a cognac-
komból — természetesen ha volt. Ha nem volt,
akkor együtt sopánkodtunk. Egyszóval a barát-
ság megszilárdult közöttünk — pláne ha volt
elemőzsia, meg dohány a hátizsákban.

Egy délután magához hivat a kapitányom:
— Te kadét, nézd csak át ezeket a lapokat.
Magyarul vannak írva.

Öt lap volt. Három Novák Vendel volt a
feladó. És mind a három tábori levelezőlap

leánynak szól. No, Vendel barátom te nagy svihák vagy! Utánad sir három leány és te a halál torkában is család őket?! No várj csak, te gazember!

És most jön a három lap, amelyet Vendel irt. Lemásoltam őket. Ime:

I.

Aranyos Juliskám! kelt levelem 1914. évi évi november hó 8-án ezen soraim jó egészségbe tanáljon és ne busuj lesz még jobb idő is, mikor megint fel gyűvök a mi szép bazánkba és a te ölelő két karodba amejekben én mindig vissza vagyok Mer én téged egyetlen Juliskám a siring szeretik meg azontul is Az éjca is rólad álmodoztam tubicám a celt alatt mennyaszony-nak láttalak és mit gondolsz ki volt a vőlegényed? Ha ezt kitalálok én is szerencsésen hazakerülök akkor megveszem neked azt a keresztet akit mi olyan boldogan nézdegéltük a mi órásunk auzlág-jába veled alszom el Isten veled a siring szerető hőség szerető Vendel Infanteriszt.

II.

Kelt lapom 1914. évi november 8 ikán Aranyos Erzsi! Nehéz dolog a háboru, de nehezebb tőled Erzsi messzi lenni, én már egészen sovány vagyok, úgy busulok utánad és éccaka az álomban is mindig téged látalak, tegnap éccaka is menyasszonynak láttalak és mit gondolsz ki volt a vőlegényed? én egészséges vagyok, eszünk, iszunk, mi kö még más csókol hőséggel a siromig Vendel Infanteriszt.

III.

Ezen lapom kelt 1914. november 8 ikán. Aranyos Francziska tudatom, hogy már egészen bepusztultam, úgy sóvárog utánad az én szerelmes szívem, ej gondoltam, de jó volt melletted pipálni a pitvarban, de ne ríjjál utánam lelköm, már engem le nem üt a rác, attul ne féj, majd csak elgyün az üdö, hogy én megint ott pipálhatok melletted az pitvarban. Az éjccaka is rólad álmodtam menyasszony voltál lelköm és pedig ha fájn szép menyasszony gondoltam no lám a Franczis ő már elfelejtette a Vendel, aki a ráccokat tanítja rendre és odaadta a szivit annak a nyavalyás Vörös Jánosnak, de En ezt csak álmodtam igaz ez Franczis? Jó egészséget kívánok Neked, tisztelt Szüleidnek, János bának, valamint a Kati hugodnak is maradok csókkal a hűség szeretőd még a siromon túl is Vendel Infanteriszt.

A lapok elmentek, mi pedig tovább őriztük a határt. En már egészen meg is feledkeztem az én derék Vendelem tábort lapjairól, amikor ugy december elején hozzánk érhetett ismét a pósta. Mi tudniillik azóta már alaposan nyomtuk a szerbeket, ilyenkor pedig nem igen szokták volt utánunk hozni a postai küldeményeket.

En örömtelt arccal olvastam az otthoniak írásait, amikor a Vendel nagy mérgesen a földhöz csapja az elolvasott levelezőlapját:

— Hogy az a nagy Isten ette volna meg a cudar lányokat.

— No mi baj Vendel? — kérdém tőle.

— Olvassa csak kadét ur, no ilyen csuf-ság.

Elolvastam. Válasz volt a három lapra, amelyet Vendel irt.

IV.

ezen tábort lapunk kelt 1914 november hó 25-ikén tennap tanálkozta a Franczissal az piazon mondom neki hogy te irtál nekem, hát ü is mondja hogy te irtál neki. Hogy lehet a, mondom magamba, tiszta sor hogy a Vendel mögcsal bennünket Hát elhatároztunk hogy irunk neked az szerbiába, hogy vagy a Franczissnak írjal vagy nekem az Faluba ujság nincs, választ várunk dicsértessék az Jézus Kirisztus

TökmaKK Julis

Tehát utolérte a nemezis az én Vendelemet a vétes, puskaporos harcmezőn is.

Szóke Lacus.

A „Bácsmege” hirlapkövetítő irodájánál (Budapest, Teréz körút 2.) minden lapra eredeti árban elő lehet fizetni.

Minden könyv megrendelhető a „Bácsmege” kiadóhivatala utján.

Főispáni kinevezés. Purgly Sándor főispán Gutwein Fülöp közigazgatási gyakornokot a kulai főszolgabírói hivatalhoz szolgabíróvá nevezte ki.

A zombori virilisták most egybeállított névjegyzében Fernbach Péter volt orsz. képviselő áll első helyen.

Uj alügyész. A király Eckert László újvidéki törvényszéki jegyzőt az ottani ügyészséghez alügyésszé nevezte ki.

Az újvidéki törvényszéknél működő Beleszljin Sztanimir újvidéki törv. jegyzőt az ottani járásbíróvá albiróvá nevezte ki a király.

Zombor város közigazgatási bizottságába legutóbb dr. Maxinovits István, Balogh Ernő, dr. Baják Józsefet, dr. Mayer Nándort és Novákovits Lázárt választották be.

Megjutalmazott adótitviselők. Apénzügyminiszter a zentai m. kir. adóhivatal vezetésében a mozgósítás és hadiállapot következtében beállított nagy személyzeti hiány dacára, rendkívüli nehéz viszonyok között elért sikeres eredmények jutalmazásául: Gyurcsányi Emil kir. adótárnokot 200 korona, Bukovecz Ferenc ellenőrt pedig 180 korona pénzzutalomban részesítette.

Az orosz harctéren elesett tanító. A következő sorok közlésére kértek föl bennünket: »Mély részvéttel van szerencsém értesíteni, hogy Fischer Antal bácsujlaki róm. kath. tanító az orosz harctéren egy orosz golyótól fején találva — néhány másodperc alatt — hősi halált halt december 3-án. Együtt küzdő kollegája Fogl Pál regőcsei tanító temette el még az nap. — Nevezett tanító itteni működésében rendkívül lelkiismeretes, szorgalmas és pontos volt. Jó erkölcsi tulajdonságainál fogva a lakosság közbecsülését vívta ki magának. Jó emléke áldott marad s élni fog a lakosság közöttünk. »Dulce et decorum est pro patria mori« mondja a római classicus. A köznek vélek szolgálatot tenni, midőn ezt nyilvánosságra hozom, mint elöljárója. Bácsujlak, 1914. dec. 29. Kiváló tisztelettel Kindl Ferenc, plebános.

A zombori városi pótadó a most elkészített költségelirányzatban a régi, vagyis 67 százalékos maradt.

Egyházi beiktatás Dunagálon. Kedves napja volt dec. 27-én — mint levelezőnk írja — a dunagálosi ev. egyházközségnek, e napon igtatta be ünnepélyes istentiszteleten, nagy közönség jelenlétében Dedinszky János alesperes az egyház másodfelügyelőjét, Haug János községi jegyzőt. Ezen választás szerény jele, bizonyítéka azon bizalomnak és tiszteletnek, mellyel a község majdnem kizárólag evangélikus lakossága jegyzőjével szemben viseltetik.

Egy aljegyző segélye. Cservenka község képviselőtestülete elhatározta, hogy Krumesz Pál aljegyzőnek, hadi szolgálatának idejére, a fizetésének megfelelő rendkívüli segélyt folyósít.

Halálozások. Özv. Löwenstein Frigyesné szül. Taussig Nina dec. 29-én 60 éves korában Baján meghalt.

Bernhardt Mihály szenttamási tanító a harctéren elesett.

Kadletz Jakab ny. katonarvos a napokban Baján 90 éves korában meghalt. Nagy részvételt temették el.

Dr. Jablonszky Elemér zombori ügyvédjelölt, ki 10 ütközetben vitézül harcolt, s kit ezért a király a signum laudisszal tüntetett ki, az északi harctéren tifuszban meghalt. A derék ifju elhunyt széles körben fájdalmas részvételt kelt.

Ifj. Kleiszner Károly hadapródjelölt 21 éves korában az északi harctéren elesett. A jeles képzettségű, közkedvelt ifjubar Kleiszner Károly futaki uradalmi jószágigazgató a fiát gyászolja.

Községi képviselőválasztás Bácsborsódon. Bácsborsódon — mint levelezőnk írja — községi képviselők lettek: Kuczka Péter plebános (uj), Kucsere János, Markulits Kálmán, Stéger Mihály (uj), Hegedűs Mihály (uj), Fekete János, Feigl József (uj). A két utolsó pótlag.

Kolera Magyarokánizsán. Hivatalos megállapítás szerint Magyarokánizsán koleraeset fordult elő.

Zombor város igazolóválasztmányának tagjai lettek: dr. Kockár Zsigmond, dr. Konyovits Dávid, dr. Czeisel Lajos, dr. Mayer Nándor, dr. Csernyus Pál, dr. Bruck Jenő, Tárcay István, dr. Nikolits György és dr. Bugárszky Nénád.

Fizetésektelenségek. Szabadkán Brauchler János fiai nem bejegyzett cég, egyedüli cégbirtokos Brauchler Péter, aki ezelőtt egyszerű asztalos volt és csak mintegy 5-6 év óta folytat butorkereskedést. Már előzőleg hagyatéki perekből folyólag vesztett 8000 K-t és aztán egy munkása baleset révén meghalt, ezért is kellett 4000 K-t fizetnie, így azt lehet mondani, hogy passzív kezdte meg a butorkereskedést. Tartozik áruért 38000 K-val, melylyel szemben a raktár és kúnievőség alig több mint 18000 korona. Ellenben ingatlanai megérnek 60000 K-t, azonban ezek is majdnem teljes értékig meg vannak terelve.

Szabadkán Engel Adolf varrógépkereskedő fizetésektelen lett.

Bácsgyulafalván Kohn E. cég egyezkedési tárgyalásokat folytat.

Balla szintársulatának, mely most sok nehézséggel küzd Zomborban, az ottani városi közgyűlés 1000 korona segélyt juttatott.

A Dunacsébi község háza. A kölpényi járásból írják nekünk: Dunacséb kies fekvésű s gazdag, német lakossága község az adunánál. Eddig két nevezetessége volt: *Dungyverszky* Gedeon képviselő kastélya s a község közepén elterülő szépen parkirozott sétatér. Ezekhez sorakozik legujabban, a múlt év decemberében befejezett és a közhasználatnak már átadott modern község háza s a vele egy fedél alatt álló jegyzői lak. Az épület nagyon izléses, masszív, rendeltetésének a legapróbb részletekig teljesen megfelelő építmény: szinte leolvassa róla az ember, hogy ez legalább egy évszázadra épült. A régi, rozoga község háza, ott a kastély mellett, jelképezte a már tünedező korszakot, amelyben a kastély uralkodott a község felett; az új község háza már külsejével is jelzi az újabb kort, hogy a község háza — a község vára, ahol a község ereje, lelke él s ahonnan önmagát igazgatja. Nem csalódunk, ha azt állítjuk, hogy a mű az adózó lakosság mellett Szalay Dezső, a vármegyei jegyzői kar eme köztiszteletnek örvendő tagjának egyedüli érdeme; az ő praktikus gondolkozását, finom izlését látjuk érvényesítve, megtestesítve. A mű dicséri alkotóját.

Zombor város alapos egészségügyi intézkedése. Zombor város legutóbbi közgyűlésén felolvasott polgármesteri jelentésnek az egészségügyi intézkedéseket érintő része igen jó benyomást tett. Ebből kiünt, hogy a városban elhelyezett 700 járványos beteg katoná mellett is a város lakossága mentes volt minden betegségtől. Ez kétségtelenül a polgármester és a főorvos gondos és alapos intézkedéseinek tulajdonítható.

Orosz ágyu Zentán. Miután Zenta városa az 1686. és 1697. évi két csatája folytán és a hőseis küzdelem után elsüllyedt »Zenta« nevű hadihaja révén szoros nexusban áll a hadsereggel, Dudás ny. tanácsnok megkereste a budapesti cs. és kir. hadtestparancsnokságot az iránt, hogy a zsákmányolt orosz ágyukból Zenta város közönsége, illetve muzeuma részére egyet engedjen át, hogy ezen ágyu minden időközön át emlékeztető legyen a most folyó világháborúra, hogy az, ebben a nagy magyar városban örökre szimbolizálja a magyar hadsereg páratlan vitézségét és hazaszeretletét s hogy az emlékeztetés a zentaiakat arra is, hogy az orosz sikokon dúló harcokban a zentaiak vére is hullott, sokan alusszák ott közülünk örök álmaikat. A hadvezetés a kérelmet teljesítvén, távirati értesítést küldött, hogy a január 2-án délután 3 óra 25 perckor érkező vonattal egy külön vagonban meg fog érkezni az orosz ágyu, egy gépfegyverrel együtt. A tanács intézkedését az iránt, hogy a csataemléktárgyakat behozassa s azok az új városháza oszlopcsarnokának földszinti részén, a közönség részére közszemlére kitétesse.

A cservenka községi ordonánctuvarozást Péter Vilmos ottani lakosnak adták át évi 3349 kor. fizetéssel.

Az óbecsei fogyasztási adóbérletet maga a község kapta meg a tavalyi 40.500 kor. helyett 25.000 koronáért.

Mezey Zsigmond halála. Más helyen méltajuk azt a nagy veszteséget, mely vármegyénket Mezey Zsigmond kulai kir. közjegyző, kir. tanácsos elhunytával érte. A közlített férfiút e hó 5-én temették el Kula község és környéke impozáns részvételével. A végültszégen a vármegye, a kulai főszolgabírói hivatal, a járásbíróóság, a községi képviselőtestület, számos egyesület küldött-ségileg volt képviselve. Közéletünk vezetőférfiai közül is igen sokan jelentek meg. Az özvegyhez és a családhoz tömegesen érkeztek a részvétel-iratok. A család eme jelerését adta ki:

Özv. Mezey Zsigmondné szül. Kengyelat Szida mint az elhunyt neje, Mezey Béla és Mezey Imre mint testvérek, úgy a maguk mint az összes rokonok nevében, szomorú szívvel jelentik a legjobb férj, illetve testvér és rokonnak

MEZEY ZSIGMOND

kulai kir. közjegyző, királyi tanács, a szegedi királyi közjegyzői kamara elnöke, megyebizottsági tagnak 65 éves korában 1915. január 3-án reggel 2 órakor rövid szenvedés után történt elhunytát.

Drága halottunk földi maradványai január 5-én délután 3 órakor fogtak a gyászszobában beszenteltetni és a római katolikus temetőben nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő szentmise áldozat január 4-én délelőtt fél 9 órakor a kulai római katolikus templomban fog megtartatni.

Kelt Kulán, 1915. január 3-án.

A zombori plebánia adminisztrátora. A zombori plebánia adminisztrátorává az érsek Körmöcy Ernő káplánt, lapunk munkatársát nevezte ki.

Községi képviselőválasztás Csonoplyán. A múlt napokban tartották meg Csonoplyán községben — mint levelezőnk írja — a képviselő-testületi tagválasztásokat a szokottnál sokkal csendesebben, minden ellenagítáció és ellenséget nélkül. Három helyen folyt a szavazás. Az I. alválasztó kerületben rendes tagokká választottak: Spreicz Miklós, Müller József, Bohnert Gáspár, a II. alválasztó kerületben: Dóbi János, Julász Vince, Ivánovits Péter és Krizsán János, a III. alválasztó kerületben: Probojsevits István, Asztalos Rókus, Pálty Lőrinc és Bosnyák Ilés.

A baja—bezdán—zombor—apatin—szondi vasút mentén levő vasúti feljáró utakat a vármegye fölvetta a törvényhatósági közutak hálózatába.

A vármegyei bakteriologiai intézetre Zombor város közgyűlése 400 koronát szavazott meg.

A katymári polgári olvasókör Szilveszter estjén tartotta ez évi rendes közgyűlését, melyen a tagok a hadbavonultak kivételével, kik a harctéren teljesítik királyi és haza iránti kötelességüket, csaknem teljes számban vettek részt. A tiszukar — mint levelezőnk írja — a következőleg alakult meg: elnök Dervaderits György, alelnök Wéber András id., pénztárnok Kungl József, ellenőr Csepri Antal, könyvtárnok Wunderlich János, jegyző Török Gábor, választmányi tagok: Wéber Péter, Rau István, Pankl József ifj., Stark Gergely, Rau Mihály, Preiszig Pál, Hiesl Jakab, Refi Sebestyén, Mikics Mihály és Hümpfner Máttyás, póttagok Tili Imre és Wéber János.

Gondnokság alatt. Dittmár János 43 éves bajai, Mezei Máttyás 51 éves szabadkai, Veres Erzsébet 25 éves szabadkai, Güns Mór 24 éves szabadkai, Danilov Péter 40 éves ósziváci, Luz Henrik 33 éves bácsfeketehegy, Aschberger Vitusz 26 év. s bácsujlaki, Csipő György, Hein István, Szántai István és Döme Ferenc újvidéki lakost, elmebetegség miatt gondnokság alá helyezték.

Az anyakönyvi díjak hovatfordítása. Cservenka község képviselőtestülete — mint nekünk írják — elhatározta, hogy az 1914 évben befolyt anyakönyvi díjakat Borovszky Ferenc jegyzőnek engedi át.

Az óbecsei izr. hitközség december 25-én tartotta meg választó gyűlését, mely alkalommal választmányi tagok lettek: Freund József, dr. Székely Ignác, dr. Galambos Pál, dr. Nagy Sándor, dr. Waldner József, Koch Herman, Galambos Sándor, Fánkel Sándor, Eibenszütz Ignác, Roth Emil, Wallisch Armin, Swarcz József, Grosz Simon, König József, Engelsmann Jakab, Funk Mór, Deutsch Miksa, Klein Jenő, Weisz Leo.

Megőrült kőfaragó. Szabadkáról jelentik: Cibor Antal 36 éves kőfaragó tegnap délután hirtelen megőrült. Elborult elmével fölgyújtotta a szobáját. A szomszédok fékeztek meg a dühöngő embert és oltották el a szobát. A hatgyerekes apát a Mária Valéria kórház elmebetegosztályába szállították a mentők.

KÖZGAZDASÁG.

Sertésvész. A sertéspestis megyénkben legutóbb csökken. Most már csak eme községekben állapították meg e járvány, Órszállás, Boróc, Boldogasszonyfalva, Bátmonostor. Továbbá Zombor és Újvidék városokban.

A szőlő állapota. *Bácsalmás, dec. 18.* Az idén is a levézetet megvédehettük eléggé a peronospora ellen, de a fűrt, sajnos, áldozatul esett, még a legjobb védekezés mellett is. A legjobban kibírta a Kövidinka és a Kadarka. Csak hogy a késői fagy jobban pusztította az előbbi éviekénél is, mert u. óhozamra már igen kevés kilátás mutatkozik. Valamennyi rossz év közötti az idén termelt a legkevesebb. De ami termelt, az jó. Tudok esetet, hol 28 holdon 70 hl. termelt. Látni is mindenfelé, hogy a tőkétet kihányják és ami arravaló, bevetik buzával, a tőkék kihányása tömeges. Öreg bort katonaság részére 57 fillért adtak itt el hordóval együtt. Az új borért 32—34 fillért kínálnak, igen kevés fizlet költetik. Régi bor még volna itt eladó. — (Ifj. M. T.)

Üszőborjuk és hasas tehének levágása. A Vármegyei Gazdasági Egyesület minap tartott gyűléséből azt a javaslatot terjesztette a vármegye elé, hogy a fejőgazdaságoknak csak a tenyésztésre nem alkalmas üszőborjuk levágására adjon engedelmet, ezek a gazdaságok kötelezessenek a tehénállomány és eladásra szánt üszőborjuk számának bejelentésére. Az üszőborjukat cselekedelmektől származó üszőborjukat, a való eladása minden körülmények között engedélyezendő de az eredet megjelölése mellett. Az Ausztriába szánt üszőborjuk szállítása tenyésztés címén se legyen engedélyezhető, mert minden üszőborjuk, a mely az ország határán túlra kerül, a hazai állattenyésztésre nézve elve szetnek tekintendő. Ha tenyésztés céljából más vármegyébe akarnak üszőborjukat szállítani, azoknak az elszállítása is csak abban az esetben engedélyezhető, ha hitelt érdemlő módon igazolja van, hogy az átvevő valóban tenyésztő. Az egyesület lépéseket tejt, hogy javaslatát Bács-Bodrogmegyével is közöljék.

Kosárfűzveszőt nem szabad korábban vágni, mint ősszel, de lehet ősz végén, sőt télen is. A tövön lehet a vesszőt a tél folyamán is vágni, de amint a növény élet megindul és a vesszőben a nedvkeringés újból kezdődik, le kell vágni és meghántani — hámozni.

A kender árának emelkedése. Miután a juta behozatala a háború következtében szűnhet, nagy érdeklődés mutatkozik a kender és len iránt, mert a jutagárak e terményekkel igyekeznek a nyersanyagot pótolni. A kender ára eddig mintegy 50% kal, a len ára pedig 15% kal emelkedett.

A só szállítását egyes viszonylatokban a forgalmi zavarok megnehezítik, különösen sok bajt okoz az, hogy majdnem kizárólag csak nyitott vagonok állanak rendelkezésre, a megrendelők pedig nem gondoskodnak idejében ponyváról. Budapesten legalább két hónapra elegendő só van, de helenként ezenfelül is 10—15 vagon jön és hosszabb rövidebb ideig a legtöbb vidéki város is el van látva. Sónányról tehát szó sincs.

Az őszi vetemények Apatin környékén. *Apatin, 1915. jan. 2.* Az őszi vetemények igen szépek. Buzát többet vetettek mint tavaly. A bérelt földeknél azonban a bérlők mind sürűbben lemondanak, mert hiányzik a jószág és a férfi munkáerő. Az ételmi cikkek árai igen magasak, kivéven a baromfit és egyéb húsféléket, melyeknek árai nem emelkedtek. (P. I.)

Szerkesztői üzenetek.

Fiat. Lux. Levelét, mely jan. 1-ről keltezett, csak 4-én kaptuk meg, amikor már az utolsó cikk megjelent. A több ízben kifejezett kérését — mint eddig — ezentul is figyelembe vesszük. A többi bejelentést köszönjük.

F. S., Bácsborsód. Sziveskedjék a R-féle ösztöndíj ügyben *Alföldy László* vmegyei kiadóhoz (Zombor, Kalapu. 17.) fordulni. Tőle nyomban kap fölvilágosítást. Hivatkozzék reánk.

K. P., Kiskér. Hétfőn postára tettük.

H. K., Zenta. Már visszaküldték a főszolgabírói hivatalnak.

Levelező, Gara. A kért számot hétfőn postára tettük. A ceruzával való írás nem lett volna nagy baj, hanem az, hogy az egyik oldalt nem hagyta üresen, már akadály volt.

B. A., Wien. Taborstrasse 16. Mindkét példányt postára tettük.

Dr. L. I., Arad. Intézkedtünk.

Sz. F., Ujverbász. Köszönettel vesszük tudomásul.

P. A., Csiksereda. A kért számokat kedden postára tettük. Az expedicio pontos. Ha újból elmaradna valamely szám, akkor azonnali értesítést kérjük, hogy a hiba kiderítése iránt nyomban intézkedhessünk.

J. S., Kucora. Köszönjük a szives fölvilágosítást.

Sch. B-né, Bpest, Fehérvári-ut 52. Valamennyit kedden két kötegen küldtük el.

H. L., Csurog. A Zákó-családnak is *bajszai* a nemesi előneve. 1751-ben nyerte el a nemességet. Akkor kapták Bajsa-pusztát is adományul.

N. Á., Ujvidék. Köszönjük szives intézkedését. December 30. kelt lapja e hó 7-én d. e. érkezett hozzánk.

Ifj. Sz. J., Bácsalmás. Szerdán ismét postára tettük. Ha újból megtörténnék, sziveskedjék a postát figyelmeztetni.

•Soh' se bánja. Nem közölhető.

•Szuronyerdőben. Nem használhatjuk.

•Közleg már... Sorra kerül.

V. I., Bácsalmás. A cenzura elnéző volt. De olyan adatok, melyek a hadsereg mostani létszámát érintik, nem közölhetők.

Tiszaistvánfalva. Jóindulatu észrevételeit köszönjük. Nálunk minden a régiben marad.

A kiadásért felelős: **PETŐ LAJOS.**

Fajbaromfi eladás.

Többszörösen kitüntetett szülőkől származó márciusi kelésű, zebra színű, óriási flimault **baromfiimat** darabonként 10 koronáért eladom. Nem tetsző példányokat visszaveszem.

Ivanits Izidor,
szenttamási jegyző.

2—2

Fűzfavessző,

kosárfonásra termelt, több méter-mázsa alolirotnál **eladó.**

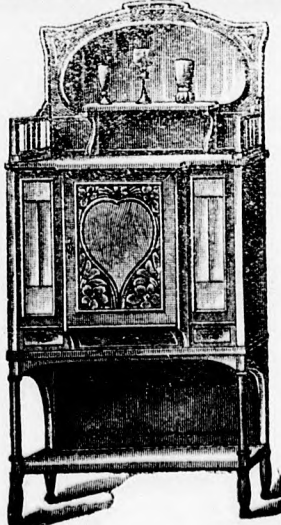
3—1

Ivanits Izidor
jegyző **Szenttamás.**

JEGYESPÁROK FIGYELMÉBE!

MENRATH L. és FIA BÚTORHÁZA

o UJVIDÉK KOSSUTH LAJOS-UTCZA 46—48. SZÁM. o

:- Rendkívül nagy választék mindennemű :-

bútorban,

egyszerű valamint művészi kivitelben.

Szőnyegek. — — Fügönyök.

Állandó bútorkiállítás.

=== Jutányos árak! ===

ALAPITTATOTT: 1843. — TELEFON: SZÁM 87.

Walient József fia Zombor

(Zrinyi-utca 12. sz.)
Telefon 265 sz.

saját készítményű cipőraktára.

Hoffman Mihály Özvegye

lakásberendezési vállalata
S Z A B A D K Á N.

Olcsó áron készít egyszerű és gazdag, de mindig izléses és művészi kivitelű **butorokat.**

TELEFON 400.

ALAPITTATOTT 1876

Burmann Sándor UJVIDÉK.

Alapított 1895-ben.

Vizsgázott finom-puskaműves
hítes szakértő.

Telefon interurban 347.

Kitüntetve az ujvidéki kirakatversenyen az aranyéremmel. Ajánlom dúsan felszerelt raktáramat sportcikk-ek és fegyverekben, valamint ismétlő pisztolyokban.

Halsporthoz minden cikk raktáron. Régi fegyvereket cserébe veszek. Minden javítást olcsón és gyorsan végzek.

Összes töltenyek — külföldiek is, — valamint puskaporok raktáron.

Arjegyzéseket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Kut-furási vállalat.

Czeisel József vállalkozó.

Szivattyu, gépgyár, öntöde
és autógén hegesztő telep

ZOMBOR,

Széchenyi körút 7. szám.

Augusztus elsejétől kezdve Militicsi-utca 32 sz.

Elvállalok vízvezeték, víztelepek, gőzfűtés és fürdőszobák berendezését.

Ugyszintén vállalom minden néven nevezendő vas munkát, úgymint: vas-szerkezetek, különféle vas-rácsokat, gazdasági és ipari gépek javítását, valamint autók és motorok javítását is.

Kutfurásokat, műkutak furását jótállás mellett végzek.

Meghívásra utiköltség megtérítése mellett bárhol készséggel megjelenek.

Helyszinén szemlét tartok és részletes felvilágosítással szolgállok.

ad. 3248/1914.

Pályázati hirdetemény.

Vaskut községben 600 kor. havi előleges részletekben fizetendő javadalomazással üresedésbe jött végrehajtói állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzam 1915. évi február hó 1-ig nyújtásuk be.

Baja, 1914 december 6 án.

Vojnich Máté

főszolgabíró.

Billiárdasztalok

modernek, újak és használtak, valamint fordíthatók Zeneautomaták, tivolijátékok, sorapánalok és Wertheimcassák — jutányosan részletfizetésre is kaphatók. — Kívánatra árjegyzék!

Schmidt János

52—27

Bácsfeketehegy, (Telefon sz. 9)

Szőlőoltvány.

A háborus idők miatt olcsóárakon eladó!

I. o. gyökeres fásoltvány.

1. Borfajok ezre	130 K
2. Csemegefajok ezre	140 "
3. Direkt termő piros Delaware, Szászszoros és Csabagyöngye	200 "
4. Gyökeres Ripária Portális	20 "
5. Rupestris Montikula	40 "
6. Rip, Berlandieri	70 "

fenti árak csomagolással értendők. Nagyobb vételnél megfelelő árengedmény.

Kitűnő asszu és új **borok** jutányos áron kaphatók.

tisztelettel

Molnár Mihály, Abaujszántón.

2—10

Községi tűzifecskendők, tűzoltó egyéni felszerelések,

szivattyuk és csövek, fürdő-berendezési tárgyak, vízvezetési cikkek, öntöttvas
:: és agyagcsövek ::

állandó nagy raktára.

Lichtschein Márton Fia

műszaki cikkek, 6—8

gazdasági gépek, motorok,
szerszámok és szerszámgépek.

Ujvidék.

Telefon 128 szám. Sürgőnycim: Lichtschein M. Fia Ujvidék

»Megjelent Koleszár Andor rk. segédlelkész

„A Világ Teremtése Verseken”

című műve. Kapható a szerzőnél (Óbecse, alsóvárosi rkath. plébánia), csakis az ár (50 fillér) és a postai költségek előleges beküldése ellenében, vagy utánvétellel. 5—2

Az egész vármegye
tudja már,

hogy

Soós Károly

artézi fürdője

Óbecsén

az egészségesnek és a betegnek egyaránt
kincset ér.

Üdit, frissít, erősít! Az elpetyhült testben az elsőfürdés után friss vér kering.

Gőz- és kádfürdők. Tiszta, csinos, új berendezés.

**Kedvezményes jegyek!
A legjobb időbeosztás**